

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT
 Drie maal per week 45 frank per jaar.
 Twee " " " 25 " " " " "
 Een " " " " " " " " " " "
 Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
 De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 1 25 centiemen per drukregel.
 Reclamen, voornissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

De personen die een afkennening van den Postrijder nemen voor het jaar 1889 zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot aanstaande nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 29 NOVEMBER.

De Kamer.

Artikel 1 van het wetsontwerp-Coremans werd, dinsdag, met 56 stemmen tegen 52, aangenomen als volgt:

« In de provincie Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg, alsook in het arrondissement Leven, zal de rechtspleging in strafzaken, erin begrepen het rekwisitorium en de verdediging, geschieden in het vlaamsch en het vonnis zal uitgesproken worden in die taal, behalve de volgende beperkingen. »

In den loop der discussie had M. Bara den Antwerpschen Volksvertegenwoordiger M. Coremans uitgedaagd, om in het Vlaamsch te spreken. M. Coremans heeft de uitdaging aanvaard, en een deel der redevoering, welke hij hield om zijn ontwerp te ondersteunen, in het vlaamsch uitgesproken. De rechterzij juichte geestdriftig toe, terwijl de linkerzij groen lachte.

De zitting van woensdag werd geheel ingenomen door de beraadslaging over artikel 2 van het wetsontwerp Coremans en de ontelbare amendementen welke eraan voorgesteld waren.

Na eene lange discussie, waaraan M. Woeste, Lejeune, Anspach en Hanssens, van den eenen kant, en M.M. Begerem, Desmet-Denayer en Coremans, van den anderen kant deelnamen, werd art. 2 van het ontwerp-Coremans verworpen met 51 stemmen tegen 59.

Men schrijft uit Sint-Truiden :

Verleden vrijdag heeft de rechtbank van Hasselt den genamden J. Staals veroordeeld tot 3 maanden gevangenis en de kosten, om met de kermis van Sint-Truiden een meisje mishandeld te hebben op den Boulevard.

Men schrijft uit Ekel, 26 november :

Zaterdag namiddag ontstond een hevigen brand in het huis van M. Joukman, dat weldra met aangegene gebouwen de prooi der vlammen werd, alsmede geheel den oogst en meubels.

Het veer werd gered. De wind was hevig en weldra stond het naburig huis in volle vlammen. De vrouw van dezen leste wilde noch eene koei redden. De wind sloeg de staldeuren toe, en niemand had dit bemerkt.

Eindelijk heeft men de vrouw uit haren erbarmelijken toestand gered. Zij had vele gevaarlijke brandwonden bekomen; men vreesst voor haar leven. De koei is verbrand.

Weldra vatte ook het huis van densmid Phippe vuur, dat na groote schade veroorzaakt te hebben, heeft kunnen blusschen. De schae is overgroot. Oorzaak niet gekend. Alles is verzekerd.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* op vrijdag 14 DECEMBER.

Paardenmarkt te Tongeren, donderdag 20 DECEMBER.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld : 258 koeien, 22 kalveren, 54 schape, 505 vette varkens, 846 baggen, 181 loopers.

BINNENLAND.

VERSCHRIKKELIJK ONGELUK. — De meid van eenen apotheker der rue Saint-Léonard te Luik, die vrijdag morgend een beschie moest wegdragen voor een ziek meisje van 15 jaar oud, mej. de Byle, rue Marengo, vergistte zich e naam een verkeerd geneesmiddel mee. Toen men de vergissing bemerkte, had de zieke reeds het geneesmiddel ingenomen. Zij is ten 3 ure namiddag, te midden der verschrikkelijkste pijnen, overleden.

— Men meldt uit Leuven :

Zondag avond is er eene wreede moord in de volgende omstandigheden gepleegd. De werkmans Pieter-Andries Moldenaers oud 28 jaar, Lodewyk Brasseur, dienstknecht, 29 jaar oud, en een derde persoon, alle drie te Louvenjoul gehuisvest, waren te zamen naar de kermis van Bierbeek, eene naburig dorp gegaan. Des avonds kwamen zij terug. Moldenaers, aan zijn huis gekomen, nam afscheid van zijne gezellen daar hij nog al wel beschonken was; nauwelijks was hij binnen of hij kreeg eene woordenwisseling met zijne vrouw. De twee gezellen die hunnen weg voortzetten, hoorden het huiskraakel dat bij Moldenaers heerschte en kwamen dadelijk terug. Brasseur wilde maan en vrouw scheiden, maar Moldenaers trok eene pistool met lood geladen uit den zak en schoot op Brasseur, die de geheele lading in den buik ontving.

De ongelukkige leedde nog 12 uren en stierf maandag morgend, om 9 ure, in de afschriklijkste pijnen. Hij laat eene weduwe en drie kinderen na. De misdadiger heeft zichzelfven maandag aan het gerecht te Leuven komen overleveren. De lijkschouwing heeft dinsdag plaats gehad.

— Men schrijft uit Brussel :

De bestuurder der openbare veiligheid heeft aan den minister van oorlog zeer juiste inlichtingen gegeven over eene socialistische propagande, die in de mindere rangen van het leger gemaakt wordt. De minister van oorlog zal maatregelen nemen, om dit te beletten.

— Overgroot is het getal personen die in Brussel zond-er woonplaats rondzwerven. Ofschoon de twee gebouwen van nachtverblijf alle avonden propensol zijn, komen er nog ontelbare zich aan de gevangenis aanmelden, om aldaar te overnachten. Gisteren morgend werden in zes wagens de landloopers van uit het gevang der Kleine Karmelieten, naar de Noord-Statie vervoerd om verder naar Hoogstraten of andere bestaarsgeestichten te worden overgebracht.

— **SOCIALISTISCHE BEWEGING.** — Te Brussel en in 't Walenland, doen zich op dit oogenblik feiten voor waarvan wij tot hertoe nog geene voorbeelden aan te teekenen hadden.

Te Elseno ging de meeting van zondag door, onder de algemeene onverschilligheid van 't publiek.

De socialisten, niet tevreden met de meeting van *citoyen* Verrycken, brachten nu eindelijk hun grooten leider, *citoyen* Volders op 't toneel — pardon, op straat.

Hij had eene meeting aangekondigd tegen 4 ure op de Kappelplaats, te Brussel, en ofschoon burgemeester Buis hem een formeel verbod had gezonden, krachtens het policie-reglement, ging het socialisten blad *Le Peuple* voort met de meeting aan te kondigen.

Ziehier wat de *Héformé* over de betooging zegt: Op de gaampden van het plein staan reeds talrijke groepen werklie in zondagskleeren, de gebeurtenissen af te wachten.

Te midden staan twee huurrijtuigen en een wagentje met *crème glacée*. Aan de vensters een aantal nieuwsgierigen.

Wesige policie-agenten. Slechts twee wandelen met de handen in de zakken vreedzaam rond, terwijl arrondissements-commissaris en verscheiden officieren der gendarmerie in burgerkleeren zich tusschen de menigte bevinden.

Koris voor vier uren treedt eene groep van 75 policie-agenten het plein op. Van dan af groeit de menigte sterk aan; er zijn vele studenten en een groot getal dagblad-schrijvers.

Juist ten 4 ure nadert M. Volders, terwijl het publiek plaats maakt en *Leve Volders!* roept. Omringd door dagblad-schrijvers en policie-agenten neemt Volders plaats.

— Gij, weet, zegde M. Dielman, de commissaris, dat de meeting verboden is door M. den burgemeester.

— Ik denk, antwoordde Volders, dat ik het recht heb tot mijne medeburgers te spreken. M. Volders zou waarschijnlijk voortgegaan zijn met protesteeren, toen de agenten begonnen met hem en huane commissaris te ontzetten, daar deze lesten op dit oogenblik het middelpunt van eene dichte groep uitmaakten.

De groepen policie-agenten ontplooiden zich over het geheele plein, te midden van een concert van geschreeuw. Hoeden werden verloren, stokken gebroken en zeker zijn er veel geknust.

M. Volders eekel omringd door eenige dagblad-schrijvers, nep uit : Maar protesteert dan toch ! Men gelukt er in den *citoyen* eenen stoel te brengen en daarop staande, begon hij :

— *Citoyens!*... En verder verstond men geen woord meer.

Ook mocht hij niet lang voortgaan. Volders, met ontbloot hoofd, moest moeite doen om niet te vallen. Op dit oogenblik ontplooit een werkmans eene roode vlag en onmiddellijk vormt zich een stoet van een duizendtal mannen sterk. Deze wil het plein verlaten in de richting van het policiebureau, maar eene haag policie-agenten dwingt hen, eene andere straat in te slaan.

Voor de breelen der *Réforme* wordt geroepen *Leve Féron!* *Leve de herziening!* en voor de *Etoile* roept men : *Weg met Buis!*

Een 150tal manifesteerders kan den weg naar het policiebureau inslaan en daar roept een jongeling : *Weg met de policie!* Hij wordt onmiddellijk aangehouden.

De menigte groeit voor het policiebureau aan en een oud-revolutionnair, van 1848, die Volders naar binnen wilde volgen, wordt insgelijks aangehouden.

Policieagenten verspreiden ten 5 ure het gerucht dat Volders langs eenen anderen kant het bureau verlaten heeft, maar men gelooft dat niet en blijft wachten.

Ten 5 uren 20 verlaat hij eindelijk het bureau en wordt door de menigte met juichen onthaald. Hij was door M. Willemaers ondervraagd, maar men had geweigerd proces-verbaal tegen hem op te stellen.

In eene groote meeting, in het *Maison du Peuple*, werd hevig geprotesteerd tegen het gebeurde.

In 't Walenland, wij meldten het eergisteren reeds, hebben de meetings plaats, niet onder de opene lucht maar met begeleiding van revolver-schoten.

Te La Louvière is de burgerwocht onder de wapens. Te Perennes heeft, zegt men, een dynamiet-ontploffing plaats gehad.

Te Mariemont zijn in de put *Saint-Eloi* slechts 18 werklie neergedaald van de 285, en aan de putten *Etoile* en *Sainte-Henriette*, boden zich de werklie zelfs niet aan.

Te Mariemont zijn er 750 van de 6000 in werkstaking.

Het algemeen gevoelen is dat de werkstaking vandaag beginnen zal.

De brigades gendarmen van Byume is versterkt en de *Citoyen* Rouhette, een der hevigste socialistische leiders en meetinghouders, wordt opgezocht.

Wij verneemen dat het parket van Brussel ernstige opzoekingen bevolen heeft naar Rouhette geboren te Rio de Janeiro, daar hij verdaacht wordt in de meeting van Morlanwelz, de pistool-schoten op de agenten gelost te hebben.

Op het kerkhof te Frameries had eene socialistische betooging plaats. Kroonen moesten neergelgd worden op de graven van vier *citoyens*, die onlangs gestorven waren.

Een stoet met eene overgrootte roode vlag, kroonen met roode strikken, waarvan de einden door kinderen gedragen worden, trok naar de begraafplaats, vergezeld van de weenende weduwen en weezen (!)

Dank aan de maatregels, door de plaatselijke policie genomen, hadden er geene wanorders plaats.

Eene meeting werd gehouden, waarop gezegd wordt dat de broeders van Frankryk gereed zijn, de Walen de hand te reiken... Heel patriotiek, inderdaad !

Later. De tijdingen uit de provincie Henegauw zijn slecht.

Te La Louvière dwalen de werklie rond het lokaal der *Ligue ouvrière*.

Te Morlanwelz zijn er vijftigtal gendarmen, die onophoudelijk patroeljeeren. Meetings worden overal gehouden en de hevigste nitvallen worden tegen de overheid en de nijverigst gedaan.

Men vreesst dat morgen vrijdag de werklie van de putten te Mariemont het werk zullen staken, terwijl anderen denken dat het werk nog grootendeels zal voortgezet worden tot 2 december, datum der vergadering van het kongres te Châtelet.

Een korrespondent van de *Indépendance* denkt dat de toestand heel erg en onrustwekkend is en men elk oogenblik daden van geweld verwacht. Gevaarlijke leiders doorkruisen de gemeenten en zijn er zelfs in gelukt de mijnwerkers van Bascoup, de vreedzaamste van heel de streek, en die daar-noboven het beste betaald worden, over te halen.

Men koestert ernstige vrees dat in al de putten van Bascoup het werk zal gestaakt worden. Die vrees is zoo veel te ernstiger omdat de put n. 5, welke werklie door geheel de provincie als voorbeelden van orde en gehoorzaamheid te boek staan, ditmaal aan 't hoofd der beweging staan.

De prefect van het Noorderdepartement (Frankryk) heeft eene bijzondere waakzaamheid aan de grenzen bevolen, als veiligheidsmaatregel tegen het uitbreiden der werkstaking.

Nieuwe meetings onder de opene lucht worden aangekondigd, in de brusselse voorsteden.

De bond der werkerspartij moest gisteren avond beslissen over eene groote manifestatie, die op touw gezet wordt, en waaraan al de werkeloozen zouden deel nemen.

*. Vader (op het bureau van den burgerlijken stand te Wetteren.) Ik kom u verwittigen, dat ik een zoon heb gekregen.

Ambtenaar. — Naam ?

Vader. — Ilndrik Muller.

Ambtenaar. — Beroep ?

Vader. — Zuigeling.

*. Hij hoorde niet. — Mijnheer roept aan den trap op zijn knecht : François ! François !

François antwoordt niet.

Mijnheer, meenende dat François niet thuis is roept op de meid : Marie !

François. — Marie, mijnheer roept u.

*. Vrouw, 'k moet naar den kring gaan ; geef mijn zondagsgeschenk frank eens.

— En 't is nog maar zaterdag.

— Ja, maar als ik naar huis kom, zal 't wel zondag zijn.

*. Raak. — Een heer die aan een open tafel zat, vroeg den persoon die naast hem was gezeten of hij zoo goed wilde zijn hem den mostaard te geven.

— Meneer, zegde de aangesprokene, ziet gij mij aan voor eene bediende ?

— O, neen, mijnheer, was het antwoord, ik zag u aan voor eenen fatsoenlijke man.

*. Fijn. — Een handelsreiziger kwam bij eenen winkeler binnen, met een lekkere sigaar in den mond.

— Ik ben ook handelsreiziger geweest, zegde de winkeler ; maar nooit zou ik mij veroorloofd hebben, rookende bij mijne kalanten te komen.

— Waarschijnlijk hadt gij veel fijner kalanten dan ik, was het onbeschoft antwoord.

fransche republiek, in de zittingzaal van de fransche Kamer der afgevaardigden, waarin hij sedert een jaar den voet niet had gezet, heeft maandag aanleiding gegeven tot een beduidenisvol tusschengeval. Nauwelijks was de heer Wilson op zijn bank gezeten, of de heer Andrieux ging tot hem om hem de hand te drukken, doch de heer Mesureur besteedde naastden het spreekstoelte en vroeg den heer voorzitter om de zitting op te schorsen. « Iedereen, voegde hij er bij, zal wel weten, welke de beweegreden van mijn voorstel is. »

Op dit gezegd ontstaat er een groot geweld.

De heer de Cassagnac roept en liert en eischt ophelderingen. De bonapartist Guiso-d'Ornana springt hem bij, doch de heer voorzitter legt het voorstel Mesureur onmiddellijk in stemming. Het wordt aangenomen met 575 tegen 59. Gevolgenlijk wordt de zitting voor een uur geschorst.

Wanneer zij wordt hernomen stelt de heer Millard voor, aangezien de Kamer nu op voldoende wijze hare gevoelens heeft uitgedrukt, de dagorde te h roemen, wat aanvaard wordt. Men zet nu de beraadslaging van het budjet voort.

Ondertusschen verlaat de heer Wilson de zaal, in gezelschap van den heer Andrieux.

De heer Goblet legde op het bureau der Kamer een wetsontwerp neder, waarbij het internationaal verdrag wordt goedgekeurd, te 's Gravenhage ondertekend, voor de betoging van den verkoop van sterke drank in de Noordzee.

—

EENE VREDELIJVE OPLOSSING.

De *Daily Telegraph* verzekert, dat eene vredelievende oplossing van alle geschillen, welke tegenwoordig in Europa aan de orde zijn, op handen is. Het blad verneemt deze tijding uit Weenen, en wel uit gezaghebbende bron.

De leidende europesche staatslieden zijn tot des slotsom gekomen, dat er eigenlijk geen geschil bestaat, zelfs niet tusschen Frankryk en Duitschland of Oostenryk en Rusland, hetwelk niet op vredelievende wijze uit den weg kan worden geroemd. De diplomatie is daarom bezig hare krachten in deze richting te beproeven en bij minnelijke schikking eenen nieuwen staat van zaken in Europa tot stand te brengen, waardoor vrede wordt verzekerd.

Eene herziening van het tractaat te Berlyn is de grondslag van dit plan. Mocht het mislukken, dan heeft de werkzaamheid der diplomatie thans dit voordeel opgeleverd, dat men weet, welke staat de eigenlijke rustverstoorder is.

Dit nieuwe der *Daily Telegraph* heeft groote overeenkomst met het plan, hetwelk voor eenige dagen door prins Valori werd openbaar gemaakt.

In theorie zijn dergelijke beschouwingen zeker hoogst belangwekkend, maar voor de praktijk hebben zij weinig waarde. Evenwel zijn ze voor menig blad geschikte stof in tijden, wanneer het buitenlandsch nieuws schaarsch is.

—

ECHTSCHIEDING VAN GENERAAL BOULANGER.

Iedereen weet dat generaal Boulanger en zijne vrouw niet heel goed overeenkomen. Toen hij door den heer Floquet overwend werd, waren zijne dochters enkel bij hem om hem te verzorgen.

Reeds lang werd van de mogelijkheid eener echtscheiding gesproken. Thans heeft Mevrouw Boulanger besloten over te gaan tot dezen stap, ten einde eene hand te breken, die voor beide echtgenooten ondragelijk geworden was.

Dit gebeurde verleden woensdag toen de generaal, op aanvraag zijner vrouw, verscheen in het kabinet van den heer Aubepin, rechter van de burgerlijke rechtbank der Seine. Deze magistrat trachtte de echtscheiding te verzoenen, doch zonder gevolg.

Eene laatste samenkomst zal binnen kort plaats hebben.

Er loopt een gerucht dat eene hooge, miljoenenrijke dame, eene der rijkste vrouwen van Frankryk, voornemens is haar hart, hare hand en hare miljoenen generaal Boulanger aan te bieden, indien deze haar een huwelijksvoorstel wil doen !

—

DOOD VAN PRESIDENT HERTENSTEIN.

De president der Zwitsersche republiek heeft niet lang de smartelijke afzetting van zijn been kunnen overleven. De heer Hertenstein is gisteren dinsdag, om drie uur des morgens, na een schrikkelijk lijden bezweken. Hij was 65 jaar oud.

—

DE SLAVERNIJ IN AFRIKA.

De partij van het Center heeft gisteren in den duitschen Rijksdag een voorstel gedaan om allen maatregel te ondersteunen, strekkende tot het invoeren in Afrika der christene zeden en vooral om den slavenhandel en de jacht op de slaven uit te roeien. Het voorstel drukt de hoop uit, dat andere mogendheden zich bij de maatregelen van Duitschland zullen aansluiten, opdat men gezamenlijk zou kunnen te werk gaan.

—

Rome, 27 november.

Al de mogendheden hebben van den H. Stoel een *memorandum* ontvangen, waarin de H. Stoel eenen oproep doet ten voordeele van de bestrijding der slavernij.

Politiek overzicht.

HET FRANSCH PARLEMENT.

De tegenwoordigheid van den heer Wilson, den beruchten schoonzoon van den oud president der